

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 105:3

Onder redactie van Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr A. Ringvalda, Ermelo; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:
Dr C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned.-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: Om het Woord. (2 Kon. 6: 12-14). — Kerkelijk Leven: De vlucht in den ootmoedswaan. (II). — „Een contra-stem“. Critiek op de Buchman-beweging. — Pop. Wet. Schetsen: Het Erotische. VII. — Perschoonw. — Kerknieuws. — Boekbespreking.

UIT DE SCHRIFT

Om het Woord.

En een van de knechten des konings van Syrië zeide: „Mijn heer Koning! Elisa, de profeet, die in Israël is, geeft den koning van Israël te kennen de woorden, die gij in uw binnenste slaapkamer spreekt. En zie, hij is te Dothan“.

Toen zond hij daarheen paarden, en wagenen, en een zwaar heil!

2 Koningen 6: 12-14.

De strijd tegen Israël gaat om den profeet, en om het Woord, dat hij spreekt.

De koning van Syrië heeft dat wel goed ingezien. Het is zijn doel het volk Israël te onderwerpen, en daartoe organiseert hij telkens zijne krijgstochten. Doch een zijner knechten heeft hem onderricht, dat al zijne plannen vruchteloos zullen zijn en zijne bedoeling immer zal mislukken, zoo hij den profeet, die in Israël is, niet onschadelijk weet te maken; deze is het, die 's konings pogingen verijdelt; van hem is alle wijsheid en kracht in Israël; hij onderricht hen van de plannen hunner vijanden, zoodat ze op hun hoede zijn. Israëls macht ligt niet in zijn krijgstuig, maar in den man met den profetenmantel.

En tegen dien profeet gaat dan ook de strijd. Als den koning van Syrië bericht is waar Elisa zich ophoudt, dan zendt hij daarheen paarden en wagenen en een zwaar heil, om hem te vatten.

Doch dan begint zich hier de geestelijke achtergrond dezer dingen te ontdekken. De strijd van het heidendom tegen Israël moge zijn uiterlijke aanleidingen gehad hebben, — het karakter daarvan is evenwel altijd de worsteling van Satan en wereld tegen het volk en het Koninkrijk Gods. En in die worsteling gaat het om het Woord des Heeren. Van dat Woord is Elisa de drager. Hij is de Openbaring Gods voor die dagen, waardoor de Heere Zijn volk leidt en waarschuwt en wijsheid geeft tegen alle listige omleiding des boozen. En het was volkomen juist gezien van Syrië's koning, dat hij het op dien man, en op zijne plaats in Israël toelagde. Het Woord en de Wijsheid Gods moet gevangen genomen en uit Israël weggerukt worden. Dan is het koninkrijk Gods machteloos.

Aldus de geestelijke worsteling van alle tijden, op welk gebied deze ook gevoerd wordt. Het gaat daarin altijd om het Woord Gods weg te rukken en te verdonkeren.

Wij denken aan de groote historie van het Godstrijk, en aan de geschiedenis van dat Rijk ook op eigen erve.

Ging en gaat het niet op staatkundig en maatschappelijk gebied, bij school en kerk, om het Woord des Heeren, het profetische Woord, het licht en de wijsheid onzes Gods, waar zonder wij geen kracht en geen zout meer hebben, en aan de wereld vervallen, en verloren gaan?

Dat wij dan vóór alles op elk levensgebied strijden voor het behoud van het zuivere Woord Gods. Wij zijn gewaarschuwd, dat daartegen de aanval van Satan en wereld gaat; daartegen zenden zij altijd hun paarden en wagenen en een zwaar heil. Het gaat om den profeet. Laet ons liever als kerk, als partij, als organisatie, als persoon alléén staan, dan dat we allerlei voordeel en vooruitgang verkrijgen zouden, maar die ons te staan kwam op verzwakking van ons beginsel en verdonkering van het Woord. We zouden de eenige kracht inboeten, die we bezitten.

En de Christen, in zijn strijd tegen zorg en sonde, in de worsteling om zalig te worden, en om,

naar de liefde van zijn hart, den Heere in zijn leven te dienen, — hij houde toch om zijns levens wil het Woord Gods vast. Het is alles voor hem. Het is de profeet in Israël!

Hoe vinnig en pijnlijk kan het Woord des Heeren in eigen hart worden aangevochten; hoe zwaar kan de vijand zijne strijdkrachten daartegen richten. En hoe mat en machteloos zijn we, als we geen vasten greep meer hebben aan dat Woord. Dan hebben we niets te zeggen aan de aanklacht van onze consciëntie, en niets te zeggen aan de moeilijkheden van het leven. Zonder vat aan het Woord hebben we zelfs niets te zeggen aan onzen God in 't gebed.

Maar wat kan het onze kracht worden, als we de hand mogen leggen op het profetische Woord dat zeer vast is. Wat kan het licht voor ons worden, zoo in donkerheid dat Woord tot de ziel gaat spreken. En hoe kan het, zoo wij er teeder bij leven, ons ook waarschuwen voor de aanvallen en listigen des boozen.

Het is de profeet in Israël; en het is daarom Satan altijd te doen, om Gods getuigenis in onze ziel gevangen te nemen en weg te voeren.

Oefenen wij ons dan biddend en heilig, om in de geloofshand vast te houden het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord.

U.

v. A.

KERKELIJK LEVEN

De vlucht in den ootmoedswaan. (II).

Men kan de argumenten, die in den laatsten tijd worden aangevoerd ter ondersteuning van de in ons vorig artikel kort aangeduide „ootmoedsgedachte“, kort ontwikkeld vinden in een artikel van Dr J. Ch. Kromsigt, in het Herv. weekblad „De Gereformeerde Kerk“.

Niet, dat Dr Kromsigt zoo nadrukkelijk alle leertucht in den ban doet, o neen. Ook niet, dat hij precies aangeeft, welke leertucht hem wel, en welke andere hem niet goed schijnt, — dat nog minder. Maar toch laat het zich bevinden, welken kant hij ongeveer uit wil. Immers, hij ziet een gevaar, dat in de eerstvolgende dagen dreigt: het gevaar n.l. dat de „kerk“ van Dr Ubbink hem zou doen ondervinden, dat „de zelfgenoegzaamheid zich tegen hem keert“. Welke zelfgenoegzaamheid? Blijkbaar zulk een, welke te kort zou doen aan de „alleenheerschappij des Woords“.

Wil iemand interrumpeeren, dat deze alleenheerschappij in de „kerk van Dr Ubbink“ niet weersproken wordt, dan zal Dr Kromsigt antwoorden, dat hij dat ook wel weet, maar juist daarom gezegd heeft, te duchten een kerkelijke zelfverheffings-uiting, welke wel niet theoretisch, maar toch praktisch tegenover Dr Ubbink te kort zal doen aan de alleenheerschappij van het Woord. Immers, en hier moet wel de angel van het betoog liggen, immers: dan zou de confessie gaan doen, wat alleen het Woord mag doen. De confessie zou dan (farizeeusch) de eenheid breken. Maar alleen Gods Woord mag bijeenvoegen wat bijeenhoort, en scheiden wat uiteen behoort te gaan. „Gods Woord en niet onze leer, onze confessie op zichzelf gesteld, los naast, op één lijn met het Woord. Gods Woord zal het doen, God zelf door Zijn Woord en niet de godgeleerde, die roemt in zijn geleerdheid. De Christus en niet de christen, die op kerkelijk, bijzonder ook op politiek gebied zich op de plaats van Christus dringt en meent Hem het werk uit handen te kunnen nemen“.

Een lezer denkt misschien, dat hier nog al hiaten in de redeneering zijn, en dat het dus nog lang niet zeker is, dat Dr Kromsigt eigenlijk zich keert tegen concrete leertucht, zooals die bij ons tegenover Dr J. G. Ubbink reeds geschied is, en opnieuw aan de orde komt. Dat er hiaten zijn, geef ik hem

toe; maar dat Dr Kromsigt toch wel aan de bij de Gereformeerde Kerken thans mogelijke leertucht denkt, als aan een dreigende hoogmoedsontlading, blijkt uit zijn verzekering, dat het hem reeds op 3 Augustus 1933 een behoefte is, te „getuigen“, dat hij aan Dr J. G. Ubbink's zijde staat, indien Dr Ubbink moet ondervinden, dat de zelfgenoegzaamheid van „zijn kerk“ zich tegen hem keert.

Dit laatste ziometje geeft aan ons naar een houvast zoekend brein de begeerde mogelijkheid, Dr Kromsigt recht te verstaan. Natuurlijk zal hij er geen oogenblik aan denken, te beweren, dat uit een eventuele leertuchtbeslissing tegen Dr Ubbink de zelfgenoegzaamheid der vóór-stemmende personen zou spreken. Want Dr Kromsigt weet opperbest, dat hij over „harten“, en „zielen“ niet oordeelen kan. Hij zal natuurlijk de „zaak“ op het oog hebben. Maar natuurlijk weet hij aan den anderen kant ook nu reeds, d.d. 3 Augustus 1933, dat een eventuele leertuchtbeslissing tegen Dr Ubbink nimmer zich baseeren zal op de uitgesproken overweging, dat de confessie, die op Dr Kromsigt's preekstoel, gelijk op den onzen ligt, op één lijn ligt met het Woord. Hij weet natuurlijk, dat de Geref. Kerken zullen zeggen, dat haars inziens (in het onderstelde geval) Dr Ubbink's strijd tegen de confessie daarom oorzaak van tucht is, wijl hij, ook na ernstig onderzoek, een strijd tegen Gods Woord blijkt; tegen Gods Woord, dat over en in de confessie heerscht, dat ook alsdan weer Zijn heerschappij erkend ziet daarin, dat met hartelijk leedwezen iemand van een leeraamt wordt ontheven verklaard, die in bepaalde punten de heerschappij van het Woord niet laat spreken tot de gemeente.

Nog eens, dat weet Dr Kromsigt natuurlijk bijzonder goed.

Hij zal dus wel bedoelen, dat, ingeval het tot een afwijzing van Dr Ubbink komen mocht, de mensch meent, in staat te zijn, Gods Woord te „handhaven“ tegenover een ketterij. Want bij is het met Dr Ubbink eens: „dat niet wij de Schrift hebben te handhaven, maar dat zij zichzelf handhaaft en in zichzelf haar goddelijk gezag bezit, zoodat wij niet door onze leer of belijdenis haar met ons gezag behoeven of ook maar zouden mogen bekleeden“.

Maar dat laatste woordje is — en hier komen we tot onze eigen afweer-opmerkingen — alweer een bewijs, hoe volstrekt ongenoegzaam Dr Kromsigt's artikelen zijn, als het erop aankomt, aan te toonen, dat zulk een concrete leertuchtbeslissing HOOGMOED bewijst. Immers, dat laatste woordje: „bekleeden“, dat is weer de tragische onzakeelijkheid in Dr Kromsigt's betoog. Er is geen mensch, die meent, Gods Woord met gezag te moeten „bekleeden“. Geen mensch althans bij ons.

Ik weet wel, dat Dr Kromsigt Dr Ubbink hier citeert, en dat het juist Dr Ubbink geweest is, die in zijn bekende boek door ten eenenmale onjuist citeeren het zóóver gebrach heeft, uit een synodaal rapport, dat juist tegen de Roomsche opvatting zich keerde, de Roomsche leer te distilleeren, dat de kerk gezag verleenen moest aan de Schrift. Ik weet het wel, ik weet ook wel, dat ik in „De Reformatie“ met de stukken bewezen heb, dat Dr J. G. Ubbink dit rapport precies het tegenovergestelde liet beweren van wat het inderdaad zeide, en dat noch Dr Ubbink, noch de breede phalanx van de hem „bijstand“ belovenden de duidelijk aangewezen fout heeft hersteld. Men liet de onwaarheid maar weer loopen, van neters rechts, tot uiterst links toe. Tot zelfs in het Roomsche „Schild“. Maar niettemin blijft een onwaarheid een onwaarheid, en is het laten staan ervan in elk geval iets anders dan „ootmoed“, zou men zoo zeggen.

En hier raken we het fijne puntje. Het is maar een petitio principii, als men van al die zeer verschillende „zijden“ zich suggereert dat wie het gezag van Gods Woord „handhaaft“, daarmee vervalt in den hoogmoed van wie het meent te